

Övningskörning i baksätet eller hjälp på traven?

■ Föreställ dig att det blivit dags att övningsköra med tonåringen. Först är det brukligt att gå igenom teorin bakom körandet. Till slut hamnar din adept i förarsätet med dig bredvid, och ni får åka på er första skakiga sväng runt kvarteret. Även om det blir några ofrivilliga utrop och lite fuktigt i handflatorna så går det ju förvånansvärt bra för de flesta nybörjare. Och stoltheten som både du och din elev känner går ju inte att ta miste på.

Så har det känts stundtals när jag blivit placerad på en avdelning som tar hand om sina kandidater. Handledarna visar, låter kandidaten delta, fråga och ta ansvar efter förmåga. Man kommer hem från en lång dag med ett leende på läpparna.

Sitta i baksätet?

Visst vore det ett märkligt sätt att lära tonåringen köra bil om hon/han bara fick sitta bredvid när du körde, kanske till och med i baksätet. Men om du kommenterade det du gjorde, berättade när du tittar i backspeglarna och hur viktigt det är att sätta på blinkers i tid, skulle inte det räcka? Förmodligen inte.

Eller för att ta ett annat exempel: Om du var sugen på att lära dig ett nytt språk, till exempel grekiska, för att kunna prata lite på semestern – vad skulle du göra då? Skulle du ringa till grekiska föreningen och be att få sitta med på deras möten? Nånting borde ju slinka in.

Varför får jag träna kandisrollen?

Alltför ofta upplever jag att det som borde vara en aktiv del i utbildningen blir passiv diffusion. Eller klarare uttryckt: jag skulle lära mig lika mycket om jag låg som patient på samma avdelning. Då skulle jag åtminstone få uppmärksamhet på rondan.

För mig känns det märkligt att ständigt träna på min kandisroll när jag fak-

Med lite fitness kan kandidaterna vara en resurs och inte bara en del av inredningen.

tiskt inte kommer att arbeta som kandidat när jag gått min utbildning. I fråga om att inte stöta mig med läkare, sjuksystrar eller andra personalkategorier börjar jag bli riktigt erfaren. Vara lagom intresserad men inte i vägen. Om man försöker pröva sina kunskaper genom att kommentera eller ifrågasätta något blir man underligt nog ofta uppfattad som ett hot. Hur kan jag vara ett hot mot en erfaren läkares självbild med min ytterst ringa erfarenhet och mina begränsade kunskaper?

Samma väntan som naturfotografens

Jag har en god vän som är naturfilmare, och jag inser mer och mer att vår vardag är ganska lika. Väntan, väntan, väntan och sen plötsligt händer det nåt, och då gäller det att vara med så att man inte missar den värdefulla chansen. Behöver det vara så? Till skillnad från min väns situation ute på fältet finns det ofta gott om både patienter och läkare på sjukhusen.

I princip alla läkarstudenter som jag pratat med tycks vara eniga om att pla-

BILD: ARII IUSTE

ceringarna på akuten eller på kandidatmottagningarna fungerar bäst. Varför är det så? Jo, där får man i de flesta fall ta egna patienter, sköta samtalet, undersöka, göra en bedömning och sen jämföra med vad den mer erfarna kollegan kommer fram till. Där tittar den lilla läkarrollen fram i sin juvenila form – och man blir så lycklig. Självförtroendet växer och det känns plötsligt inte lika främmande att man ska klara allt själv i framtiden.

Vad man väldigt ofta får höra är att »det är upp till er själva vad ni gör av er läkarutbildning«. Det är sant, men inte hela sanningen. Om man vid varje dyr körlektion hela tiden var tvungen att störa körläraren med: »Ursäkta, skulle jag kunna få pröva det där som du nyss gjorde?« så skulle vägarna snart vara tomma.

Tack alla ni som låter oss vara med

Tack alla ni som inte sätter oss kandisar i baksätet. Tack för er tid, er kraft och era omsorger. Det är tack vare er som vi lär oss något på våra placeringar! Jag skulle bli väldigt glad om det i större omfattning lades resurser och tankekraft på universitetsklinikerna för att ge kandidaterna en roll som inte känns lika tillkämpad som den så ofta gör idag. Med lite fitness kan vi vara en resurs och inte bara en del av inredningen.

Pelle Baeck

*med stud, termin 10,
Karolinska institutet, Stockholm
pelle.baeck.815@student.ki.se*

ANNONS